

Metatrading

Alert !

Πέμπτη 25 Σεπτεμβρίου 2003

e-mail: info@metatrading.gr

Σπυρίδων Ε. Βασιλείου
Ηλίας Ν. Μπούσιος

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΓΟΡΕΣ: *Harsh Correction Ahead!*

Η χθεσινή σημαντική υποχώρηση στις αγορές μετοχών των Η.Π.Α. έστειλε σαφές μήνυμα ότι το πάρτι τελειώνει, αν δεν έχει ήδη τελειώσει με τα υψηλά της περασμένης εβδομάδας. Η Ευρώπη ηγήθηκε της πτώσης με τον DAX στη Γερμανία να σημειώνει σημαντικές απώλειες σε διάστημα μερικών ημερών. Το είχαμε ήδη τονίσει από τη χθεσινή **Εβδομαδιαία Στρατηγική**. Ο DAX είχε σχηματίσει ένα **head & shoulder's top formation** με βάση τις 3.450 μονάδες. Η διάσπαση της Τρίτης 23/9 στις 3.450 μονάδες ήταν η πρώτη ένδειξη ότι η κορυφή ήταν ήδη γεγονός. Όπως γράψαμε και χθες, το μόνο που αναμέναμε ήταν ένα τεστ είτε του neckline του head & shoulder's είτε του ανερχόμενου trend-line. Τελικά χθες έγινε το πρώτο και η αγορά υποχώρησε αμέσως (βλέπε **ΓΡΑΦΗΜΑ 1**).

ΓΡΑΦΗΜΑ 1: Head & Shoulder's Top?



Οι τιμές διέσπασαν κάθε trend-line και είναι σε ελεύθερη πτώση. Το πάρτι τελείωσε στην Φρανκφούρτη. Επιστρέφουμε λοιπόν και πάλι στο παλιό και γνώριμο μοτίβο της πώλησης των ράλι. Η διόρθωση θα πρέπει να διαρκέσει αρκετές εβδομάδες.

ΓΡΑΦΗΜΑ 2: DAX και Gann Fan



Προσέξτε πως συμπίπτει το σημείο διάσπασης του **head & shoulder's formation** με το πλησιέστερο Gann fan στις 3.450 μονάδες! Ο στόχος μας είναι το επόμενο fan και η οριζόντια στήριξη (3.100-3.150 μονάδες). Κατά σύμπτωση είναι και το 38,2% Fibonacci retracement. Πολλές συμπτώσεις δεν νομίζετε;

Το μόνο ερωτηματικό είναι το πόσο θα διαρκέσει σε μονάδες και χρόνο η όποια αντίδραση τις επόμενες ημέρες. Το είχαμε γράψει κι από χθες: the writing is on the wall.

Η.Π.Α.: S&P 500

Το ίδιο ακριβώς και στις Η.Π.Α.. Η χθεσινή διόρθωση των τιμών ήταν πολύ βίαιη και με σημαντικό όγκο συναλλαγών για να αγνοηθεί. Έγινε ακριβώς τη στιγμή που έπρεπε να γίνει, δηλαδή την εβδομάδα μετά τη λήξη των παραγώγων του Σεπτεμβρίου και πριν από τον Οκτώβριο που αποτελεί μήνα χαμηλών. Επίσης την τρέχουσα εβδομάδα είχαμε και τη λήξη του μεσοπρόθεσμου χρηματιστηριακού κύκλου των 20 εβδομάδων που έδινε υποστήριξη στις μετοχές, καθώς ο κύκλος των 40 εβδομάδων είχε κορυφώσει. Η πίεση μετά την όποια αντίδραση των επόμενων ωρών ή μερικών ημερών θα είναι σφοδρή. Αναμένουμε καταγισμό πωλήσεων. Όσοι παρακολούθησαν χθες συνεδρίαση στις Η.Π.Α. θα το είδαν. Οι πωλητές ήταν συντριπτικοί. Κι αυτό ήταν μόνο η αρχή.

Στο «Μερικές Προκλήσεις Τεχνικής Ανάλυσης» (σελ. 4) είχαμε πει για τους κύκλους:

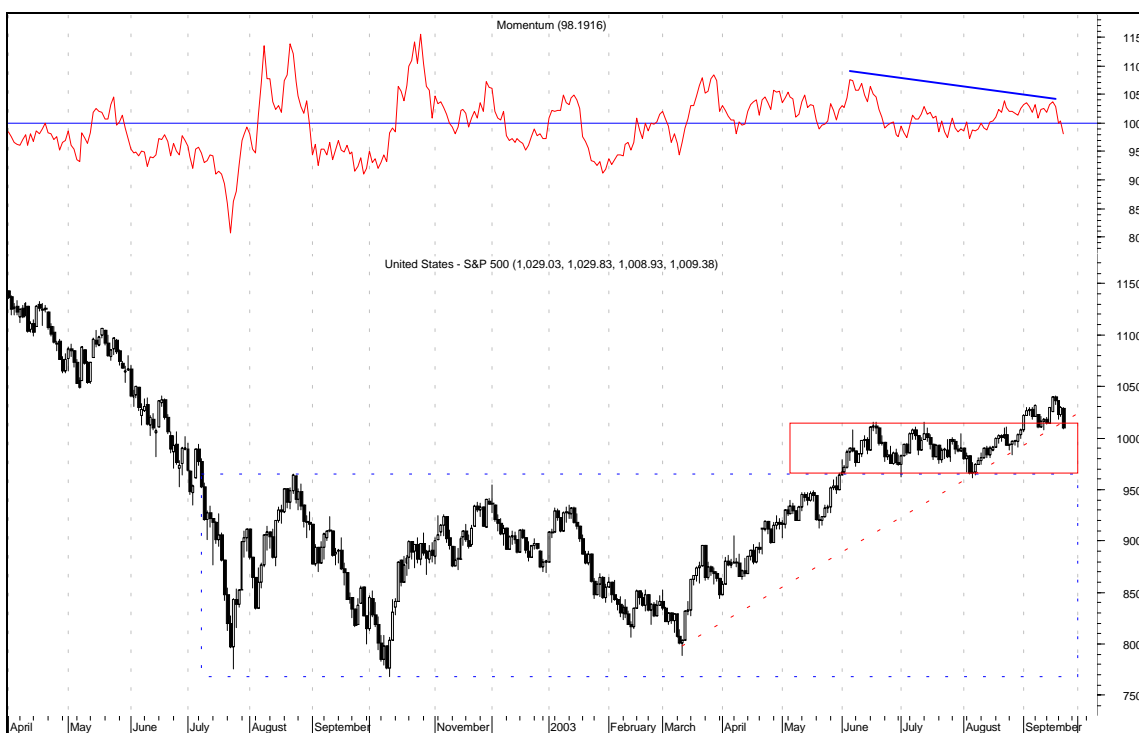
Ερχόμενοι στην τρέχουσα κατάσταση, έχουμε να τονίσουμε ότι αρκετοί κύκλοι αναμένεται να κάνουν κορυφή στα μέσα περίπου Σεπτεμβρίου. Το ζητούμενο είναι από ποιο σημείο θα ξεκινήσει η διόρθωση και σε ποιο σημείο θα σταματήσει. Όταν έχουμε κάποιο από τα δύο σημεία (και στη συνέχεια και το δεύτερο) θα

γνωρίζουμε καλύτερα τη θέση της αγοράς μετοχών των Η.Π.Α. στο κύκλο ενός ανώτερου βαθμού.

Η αφορμή βρέθηκε για μία ακόμη φορά: η μείωση της παραγωγή πετρελαίου από τον ΟΠΕΚ! Δεν διαφωνούμε, είναι αρνητικό νέο γιατί η όποια αύξηση της τιμής του μαύρου χρυσού ισοδυναμεί ουσιαστικά με έμμεση φορολογία στους καταναλωτές. Αυτό σε συνδυασμό με το ασθενές δολάριο Η.Π.Α. κάνει δύσκολα τα πράγματα για τους Αμερικανούς καταναλωτές, που είναι και η σανίδα σωτηρίας της οικονομίας τους.

Από πλευράς τεχνικής ανάλυσης όμως δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ένα πολύ σημαντικό γεγονός: ότι μετά από άνοδο μηνών η διαδικασία κορύφωσης είναι συνήθως διαδικασία και όχι γεγονός μίας ημέρας μετά από μία κίνηση blow-off. Απαιτείται διανομή των μετοχών (distribution) από τα ισχυρά (επαγγελματίες) στα αδύναμα χέρια (ιδιώτες επενδυτές). Ο λόγος είναι επειδή οι ιδιώτες επενδυτές τοποθετούνται σχεδόν πάντα στο τέλος μίας ανοδικής τάσης. Βέβαια από το γράφημα του S&P 500 γίνεται φανερό ότι το δίμηνο consolidation ήταν κατά πάσα πιθανότητα η περίοδος του distribution των μετοχών. Γι' αυτό εξάλλου εδώ και πολλές εβδομάδες έχουμε σημειώσει την ύπαρξη αριθμού ρεκόρ **buying climaxes**¹. Οι insiders και το έξυπνο χρήμα πωλούσαν το ράλι σιγά σιγά. Είχαμε υποπτευθεί ότι το τεχνικό break-out μπορεί να αποβεί και false, δηλαδή ψευδές (βλέπε **Εβδομαδιαία Στρατηγική 2ας Σεπτεμβρίου**, σελ. 25). Προς το παρόν έτσι φαίνεται να έχει γίνει.

ΓΡΑΦΗΜΑ 3: S&P 500 – Distribution?



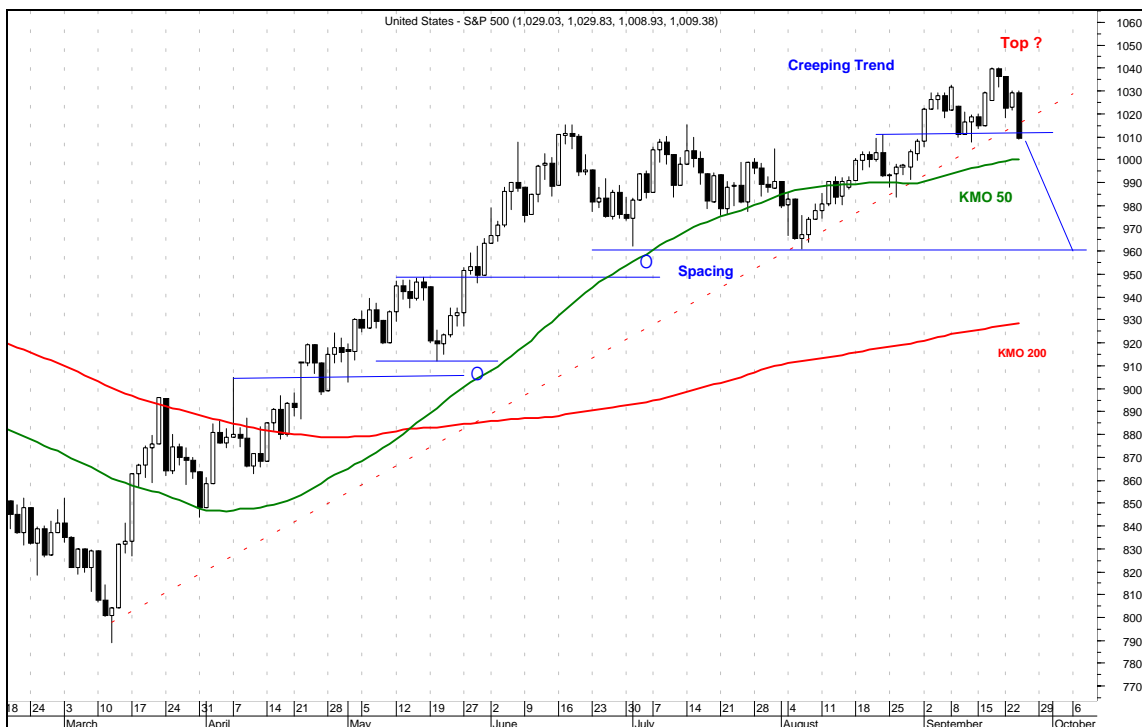
Ένας επιπλέον λόγος που μας κάνει να πιστεύουμε ότι το πάρτι μάλλον είναι παρελθόν και για τους Αμερικανούς, αφορά τη διάσπαση του trend-line από τα χαμηλά του Μαρτίου. Ταυτόχρονα προσέξτε πως ο RSI (14 ημερών) σημείωσε την κλασική απόκλιση που συναντάμε συνήθως στις κορυφές κάποιου 5^{ου} κύματος ή C.

¹ Λέμε ότι έχουμε buying climax όταν μία μετοχή (ή δείκτης) κάνει νέο υψηλό 52 εβδομάδων και στη συνέχεια κλείσει χαμηλότερα από την τιμή ανοίγματος της εν λόγω εβδομάδας.

Αν λοιπόν είμαστε τελικά σωστοί στις εκτιμήσεις μας για κορύφωση στις αγορές μετοχών των Η.Π.Α. και της Ευρώπης, οι επόμενες εβδομάδες θα είναι καθοδικές ! Το όποιο ράλι αντίδρασης των επόμενων ωρών ή ημερών (μην ξεχνάτε ότι έχουμε τέλος μήνα και τριμήνου την επόμενη εβδομάδα) θα αποτελέσει ευκαιρία ξεφορτώματος θέσεων long και εκκίνηση θέσεων short. Το stop είναι βέβαια για τον S&P 500 το 1.040, ενώ για τον DAX η κορυφή της περασμένης εβδομάδας λίγο κάτω από τις 3.650 μονάδες. Μπορεί να ακούγονται τα stop μακρινά αλλά αναμένεται πτώση εκατοντάδων μονάδων (στον DAX).

Για τον S&P 500 ο ελάχιστος στόχος είναι βέβαια το επίπεδο των 960 μονάδων, που αποτελεί και το χαμηλό του δίμηνου εύρους. Αν παραβιαστεί εκείνο το επίπεδο, τότε οι επόμενοι στόχοι είναι το 930, το 914 (50% retracement) και βλέπουμε. Ας τους δούμε εν καιρό έναν έναν.

ΓΡΑΦΗΜΑ 4: S&P 500 – Κορύφωση?

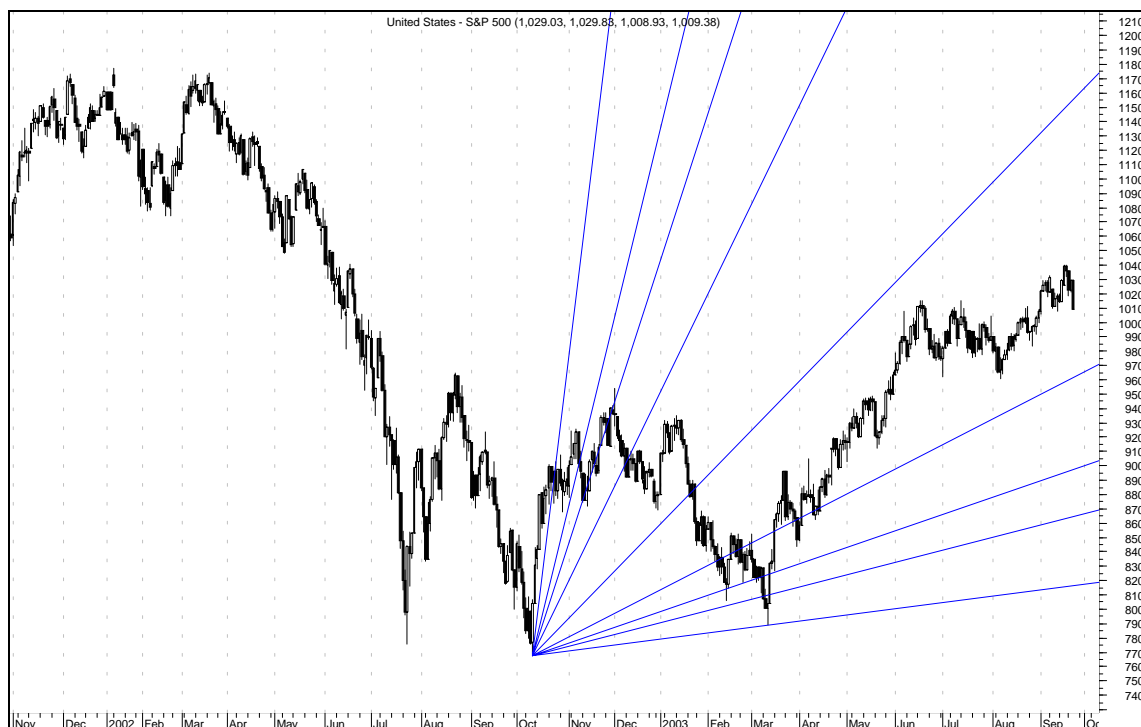


Στο πρόσφατο report μας «Μερικές Προκλήσεις Τεχνικής Ανάλυσης», είχαμε σημειώσει αναφορικά με τον S&P 500 (σελ. 6):

Η ανοδική διάσπαση (thrust) πάνω από το επίπεδο των 1.015 μονάδων που κράτησε τις τιμές για 3 περίπου μήνες δεν ήταν και τόσο βίαιη όσο θα περιμέναμε. Αναγνωρίζουμε ότι έγινε με μεγαλύτερο όγκο συναλλαγών αλλά μάλλον ήταν κυρίως λόγω short covering. Όλα λοιπόν δείχνουν ότι εάν η άνοδος δεν έχει τελειώσει, πολύ σύντομα θα γίνει κι αυτό. Όπως και να 'χει, αν η αγορά μας έχει «εξαπατήσει» με false break-out πάνω από τις 1.015 μονάδες, μπει πάλι στο εύρος 960-1.015 και στη συνέχεια κάνει ράλι πάνω από τα πρόσφατα υψηλά, τότε το μόνο που έχουμε να πούμε είναι ότι αποτελεί μία πολύ δύσκολη κατάσταση που δεν «παίζεται εύκολα» βραχυπρόθεσμα. Εφόσον το break-out δεν ήταν τόσο δυνατό όσο το pattern έδειχνε, πραγματοποίηση νέων υψηλών δεν αποκλείεται. Μάλιστα το πιθανότερο σενάριο είναι να δούμε ένα **creeping trend** (σερνόμενη τάση) προς τους στόχους 1.043-1.072, που θα κάνει αλλεπάλληλα υψηλότερα υψηλά, αλλά θα είναι αδύναμο. Αυτό θα αλλάξει εάν κι εφόσον τις επόμενες 2-5 ημέρες δούμε επιτάχυνση της ανόδου και με σημαντικό όγκο συναλλαγών.

Το μέχρι τώρα υψηλό του S&P 500 ήταν οι 1.040 μονάδες, δηλαδή μόλις 3 μονάδες από το σημείο που δίναμε ως πρώτη σοβαρή αντίσταση.

ΓΡΑΦΗΜΑ 5: S&P 500 και Gann Fan?



Το **ΓΡΑΦΗΜΑ 5** έχει τα γνωστά μας πια fan του W.D.Gann από τα χαμηλά του σε εξέλιξη bear market. Όπως φαίνεται με εκπληκτικό και ξεκάθαρο τρόπο το τελευταίο fan «κράτησε» την τιμή στο χαμηλό του Μαρτίου 2003. Το ενδεχόμενο να έχουμε περαιτέρω άνοδο από εδώ υπάρχει, δεν μπορούμε να είμαστε ποτέ απολύτως σίγουροι στις αγορές. Όμως εφόσον είχαμε τονίσει εδώ και μερικές εβδομάδες πλειάδα σημαδιών τεχνικής ανάλυσης που προειδοποιούσαν για πολύ δυνατή διόρθωση, η χθεσινή συνεδρίαση στις ξένες αγορές μετοχών είναι μάλλον το κερασάκι στην τούρτα. Το επόμενο fan είναι στις 970 μονάδες, λίγο δηλαδή πάνω από τον πρώτο στόχο μας στις 960 μονάδες. Η συνέχεια θα εξεταστεί εφόσον πλησιάσουμε εκεί.

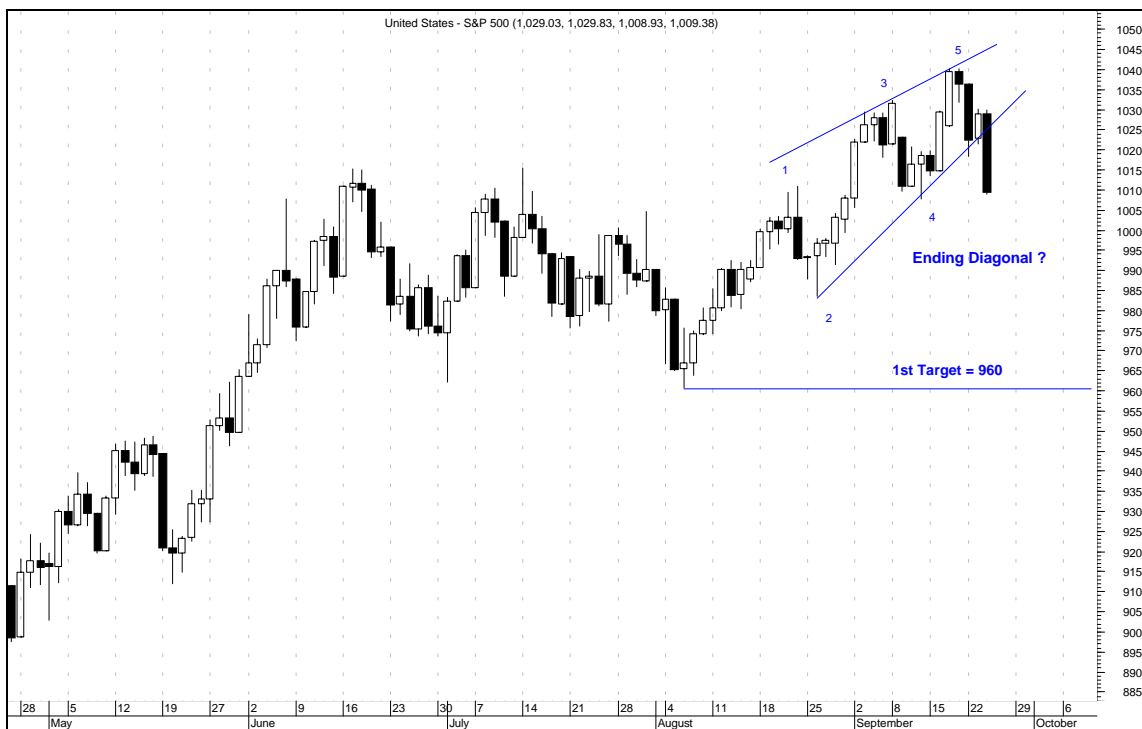
Αν η πτώση «πάρει» φωτιά και δεν σταματήσει στο 960 ή το 914 (50% retracement) θα αρχίσουμε να εξετάζουμε το ενδεχόμενο για τεστ των χαμηλών του bear market. Είναι ΠΟΛΥ ΝΩΡΙΣ για κάτι τέτοιο όμως.

Το **ΓΡΑΦΗΜΑ 6** αποτελεί μία μεγέθυνση της συμπεριφοράς τιμών του S&P 500 το τελευταίο τετράμηνο. Παραθέτουμε αυτό το γράφημα για να τονίσουμε κάτι που το έχουμε γράψει από τον Ιούνιο. Ότι δηλαδή παρατηρούμε διανομή μετοχών και σημαντικές πωλήσεις από τους insiders. Τα πολλά και μαύρα κεριά είναι απόδειξη της διανομής, αν μη τι άλλο. Γιατί δεν είχαμε διάθεση τέτοιων πωλήσεων και τόσο μεγάλα και πολλά μαύρα κεριά στην πρώτη φάση της ανόδου από το Μάρτιο μέχρι τα μέσα Ιουνίου; Η απάντηση είναι στα κεριά του **ΓΡΑΦΗΜΑΤΟΣ 6**.

ΓΡΑΦΗΜΑ 6: S&P 500 και Μαύρα Κεριά!



ΓΡΑΦΗΜΑ 7: S&P 500 και Ending Diagonal Triangle!



Μία άλλη προσέγγιση που έχουμε ήδη αναφέρει χωρίς όμως να μπούμε σε τεχνικές κυματικές λεπτομέρειες είναι και το **ΓΡΑΦΗΜΑ 7**. Κυματικά κατά Elliott, η άνοδος από τα χαμηλά του Αυγούστου στις 960 μονάδες, αποτελεί ένα **ending diagonal triangle**. Ο σχηματισμός αυτός αποτελεί pattern ολοκλήρωσης και τερματισμού μιας κίνησης και παίρνει τη μορφή μίας

ανοδικής σφήνας η οποία χαρακτηρίζεται από σημαντικές αποκλίσεις σε ταλαντωτές και άλλους δείκτες τεχνικής ανάλυσης. Τουλάχιστον έτσι φαίνεται κυματικά το pattern. Αυτό που ενδυναμώνει την εκδοχή της σφήνας είναι η χθεσινή συμπεριφορά των τιμών, δηλαδή η πολύ βίαιη έξοδος από αυτή.

Ακόμα κι αν είμαστε εντελώς λάθος στην εκτίμησή μας για το τέλος ολόκληρου του ράλι, θα το γνωρίζουμε σύντομα. Κυματικά η κίνηση θα «μυρίζει» κάτι διαφορετικό αν ο S&P 500 διασπάσει ανοδικά το 1.030,12, δηλαδή το υψηλό της Τρίτης 23/9. Αναμένουμε μία αντίδραση 1-3 ημερών το πολύ αν όντως η τάση έχει μεταστραφεί σε καθοδική. Όσο μικρότερη σε διάρκεια η αντίδραση τόσο σε πιο αδύναμη θέση θα είναι η αγορά.

ΓΡΑΦΗΜΑ 8: NASDAQ Composite



Προφανώς, όπως δείχνει και το ΓΡΑΦΗΜΑ 8, ο δείκτης NASDAQ Composite είναι σε ισχυρότερη θέση από τον S&P 500 από πλευράς τάσης. Όμως είναι εκείνος με την κερδοσκοπικότερη συμπεριφορά και τον υπερβολικό αέρα. Αν αυτό που βιώνουμε είναι η αντιστροφή μεσοπρόθεσμης τάσης, η πτώση θα είναι αδυσώπητη και μάλιστα χωρίς οίκτο για τους αγοραστές. Δεν είμαστε αντίθετοι σε αυτούς. Απλά θυμόμαστε από την εμπειρία μας ότι **ΚΑΘΕ ΡΑΛΙ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ ΣΕ MOMENTUM ΚΑΙ ΜΟΝΟ ΠΑΝΤΑ ΕΧΕΙ ΑΣΧΗΜΗ ΚΑΤΑΛΗΞΗ. ΠΑΝΤΑ.**

Ο λόγος που λέμε το παραπάνω είναι γιατί το margin debt (δηλαδή τα δανεικά των χρηματιστηριακών προς επενδυτές) ήταν στα τέλη Ιουνίου σε επίπεδα αρχών 2000 (σε όρους \$). Κι αυτό πριν το δίμηνο ράλι Ιουλίου-Αυγούστου. Με άλλα λόγια είναι ΑΕΡΑΣ. Αν λοιπόν η μεσοπρόθεσμη τάση έχει μεταστραφεί θα γίνει ΧΑΜΟΣ όταν το ένα stop-loss μετά το άλλο αρχίσουν να χτυπάνε και τα margin calls ζητούν ρευστότητα. Δεν θα υπάρχει βέβαια και θα γίνουν βεβιασμένες πωλήσεις για το κλείσιμο του αέρα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 9: DOW JONES



Με τη χθεσινή υποχώρηση ο **Dow Jones Industrials** παραβίασε καθοδικά το ανερχόμενο trend-line που ξεκινάει από τα χαμηλά του Μαρτίου 2003. Εφόσον ο δείκτης κλείσει κάτω από το 9.380 (χαμηλό 12/9), η κορυφή θα έχει και τυπικά επιβεβαιωθεί. Μέχρι τότε αναμονή και έξοδο από long θέσεις, αρχίζοντας την είσοδο σε short.

ΓΡΑΦΗΜΑ 10: DOW JONES και Gann Fan



Και στον Dow Jones τα Gann fan έπιασαν το χαμηλό του Μαρτίου 2003 στον πόντο! Από εκεί και ύστερα οι τιμές ταλάντωσαν πάνω στο fan (λίγο περίεργο αφού συνήθως κινούνται ανάμεσα στα fans). Επόμενη στάση με βάση τα fans το 8.700, το 8.350 και το 7.600. Κι εδώ το θέμα δεν είναι ΑΝ, αλλά ΠΟΤΕ και ΠΩΣ.

ΓΑΛΛΙΑ: CAC 40

ΓΡΑΦΗΜΑ 11: CAC 40 και Fibonacci Retracements



Σχεδόν την ίδια εικόνα παρουσιάζει και ο CAC 40, με τη μόνη διαφορά ότι είναι μία καθαρή περίπτωση σφήνας (καλύτερη από αυτήν του S&P 500) με έξοδο με gap (χάσμα). Οι αγοραστές της κορυφής «κρεμάστηκαν» κανονικά. Θα απεγκλωβιστούν σε χαμηλότερα επίπεδα με ΖΗΜΙΕΣ και μόνο.

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή ή η προώθηση της παρούσας ανάλυσης, μέρους ή του συνόλου αυτής, χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη, του οποίου αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία.

Η χρήση του παρόντος κειμένου διέπεται από την αυστηρή τήρηση των όρων χρήσης του δικτυακού τόπου www.metatrading.gr. Σε περίπτωση παραβίασης αυτών, ο χρήστης αναλαμβάνει την πλήρη ευθύνη για την πληρωμή της ετήσιας συνδρομής για κάθε επιπλέον αναγνώστη ή αποδέκτη.